

ALLAH KANAATKÂRLARI SEVİYOR

Elhamdülillahirabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî küllihîn. es-Salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve eşrefi'l mürselîne Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd:

a. Kanaatkâr Olmalıyız

Fe kâle Resûlullah sallallahu aleyhi ve âlihî sellem:

إِبْنِ آدَمَ عِنْدَكَ مَا يَكْفِيكَ وَأَنْتَ تَطْلُبُ مَا يُطْغِيكَ
إِبْنِ آدَمَ لَا بِقَلِيلٍ تَقْنَعُ وَلَا بِكَثِيرٍ تَشْبَعُ إِبْنِ آدَمَ
إِذَا أَصْبَحْتَ مُعَافَى فِي جَسَدِكَ أَمِنَّا فِي سِرْبِكَ
عِنْدَكَ قُوْتُ يَوْمِكَ فَعَلَى الدُّنْيَا الْعَفَا

İbne Âdem indeke mâ yekfîke ve ente tat-lubu mâ yutğîke. İbne Âdem lâ bi-kalîlin takne'u ve lâ bi-kesîrin teşba'u. İbne Âdem izâ esbahte muâfen fîcesedike âminen fî sir-bike indeke kûtü yevmike fe-ale'd-dünyâ el-'afâ.

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Abdullah b. Ömer *radiyalahu anhuma*'dan İbnü'n-Neccar, İbn Asâkir, Hatîbi Bağdâdî, Hulvânî ve sair kaynakların kaydettiği bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz bu kelimelerle şöyle buyurmuş;

İbne Âdem. “Ey Âdemoğlu!”

Hepimizi Hz. Âdem'in evlatlarıyız, “ey insanlar” demek.

İbne Âdem indeke mâ yekfîke ve ente tatlubu mâ yutğîke. “Senin yanında sana yetecek kadar var, sen seni azdıracak kadarını istiyorsun.”

Paran var, evin var, barkın var, rızkın var, sen buna kanaat etmiyorsun; seni azdıracak, saptıracak, taşkınlaştıracak, günaha sevk edecek miktarı istiyorsun. Ne lüzum var, kanaat etsene yanındakine! Fazlasını alacağım diye günaha niye sapıyorsun!

Birçok insan günahları, haramları, hortumlamaları ihtiyacından yapmıyor. Ekseriyetle Türkiye'de hortumlamaları, görüyorsunuz en zengin insanlar yapıyor, milyonerler, milyarderler. Yanında yetecek kadar var, utanmıyor, arlanmıyor şey yapıyor. Hatta yiyeceği olmayan fukara

sabrediyor, aç duruyor evinde, yine çalmıyor, çırpıyor. Ötekisinin her şeyi var ama çalışıyor çırpıyor. İnsanoğlunun tabiatı bu.

İbne Âdem lâ bi-kalîlin takne'u ve lâ bi-kesîrin teşba'u. “Ey Âdemoğlu! Az bir şeye kanaat etmiyorsun, çoktan da doymuyorsun.”

Aza kanaatin yok, çok verince de karnın amma geniş ha; yiyorsun, yiyorsun, yiyorsun... yine doymuyorsun! Ne biçim şey!

Evet, ekseriyetle böyle. Yani Âdemoğlunun umumi, böyle İslâm'ı anlamış, haramı, helali bilen insanlar hariç, ekseriyetinin maalesef havası, hâli bu.

İbne Âdem izâ esbahte muâfen fî cesedike âminen fî sirbike indeke kûtü yevmike fe-ale'd-dünyâ el-'afâ.

İbne Âdem. “Ey Âdemoğlu!” *İzâ esbahte muâfen fî cesedike.* “Bedeninde bir hastalık yokken sabahladın mı, gündüze çıktın mı, yeni bir güne başladın mı.” *Âminen fî sirbike.* “Kendi kendinde de bir emniyet var mı?”

İçinde de emniyet duygusu var mı, nefsinde de emin misin, kendine şeyin var mı? Rahat mısın, emin misin?

İndeke kûtü yevmike. “O günün de rızkı sende var mı?” *Fe-ale’d-dünyâ el-‘afâ.* “O zaman dünyaya karşı iffetli olsana, dünyaya karşı müstağni olsana!”

Bu var, bu var, bu var; vücudun sağlam, güvenilir bir durumdasın da, eh yanında o günlük yiyeceğin de var, ne oluyorum! Ne bu telaş, ne bu hırs, ne bu hal!

Umumiyetle Âdemoğlunun durumu böyle.

Allah kanaatkârları seviyor yani şükredeni seviyor, elindekine kanaat edeni seviyor. Elinde yetecek varken hırs ile başkasının elindekine atılanı sevmiyor, başkasınınkine göz dikenini sevmiyor. Tok gözlüleri seviyor, aç gözlüleri sevmiyor. Kanaatkârları seviyor, harisleri sevmiyor; muhterisleri, hırslıları sevmiyor. Onun için şöyle gözü tok, karnı tok, efendi, vakur kimseler olmamız lazım. Halimize şükretmemiz lazım. Kendimizden aşağısındakine bakıp; “Bak benim halim ondan iyi elhamdülillah!” dememiz lazım. Kendimizden yukarıdakine bakıp da; “Vay be, nedir bu çektiğim!” dememek lazım.

Millet Boğaziçi’nde Dolmabahçe Sarayı’nda yaşıyor, şu bizim halimize bak! Şişli’de sekiz odalı apartmancıkta yaşıyoruz!

Daha ne istiyorsun! Şişli'nin en lüks apartmanında yaşıyorsun. Tabii saraya bakarsan sarayın yanında o küçük geliyor.

Öyle şey olur mu?

Yani biraz şöyle gözü tok olmak tarafını öğrenmeliyiz.

Şimdi hepimiz düşünelim; işlisi-işsizi, patronu-işçisi hepimiz düşünelim şu sırada. El-hamdülillah evimiz var, arabamız var, çoluk çocuğumuz var, karnımız tok, buzdolabımız var, yiyeceğimiz var, içeceğimiz var. Dünyanın birçok yerinde bu bizim bulduklarımızı bulamayan nice nice nice fakir müslümanlar var. Nice nice mazlum, su bulamayan, içecek su bulamayan, çamurlu suları arayıp -onu bulsa onu içecek, böyle kabı daldırıp daldırıp oradan testisini dolduruyor- onu içmeye razı insanlar var, onu bile bulamayanlar var.

Üç gün burada [Brisbane] sıcak oldu, Afrika'nın sıcaklarında kuraklıktan, susuzluktan ölen insanları anlayın. Bize yine burada arada yağmur yağıyor. Bir de Afrika'da hiç yağmur yağmayıp otların kuruduğu, hayvanların öldüğü, insanların bir deri bir kemik kaldığı, kı-

rıldığı yerleri düşünün. Onun için elhamdülillah deyin, bunları düşünün, şükredin. Çok nimet içinde olduğumuzu bilin.

Tabii nimet içinde olan nimete şükreder ve kulluk vazifesini güzel yapar ve olmayana da acır, yardımcı olur. Afganistan'da, Pakistan'da, Türkistan'da, Çeçenistan'da, Kosova'da, bilmem daha Afrika'nın bildiğimiz bilmediğimiz yerlerinde; Somali'de, Sudan'da, Moritanya'da bilmiyoruz ki nice nice fakir insanlar var. Ah bu müslümanlar birlik olsalar, ah bu müslümalar uluslararası teşkilatları kendileri kursalar da; buradaki zenginlerin yardımlarını öbür tarafa doğru düzgün götürseler, ah bu işleri yapabilirsek! Hep hıristiyanlar yapıyor. Teşkilatları kuruyor, senden elbiselelerini alıyor, paraları alıyor, götürüyor. Orada biz yardım yapıyoruz diye senin paranı zelzele mıntıkasına, bilmem nereye, bilmem nereye götürüp veriyor. Halbuki senin paran. Sen kendi teşkilatını kendin kursan, hayrını kendin yapsan, çoğu da doğru düzgün yerli yerine varacak.

Bu uluslararası teşkilatları kurmamız lazım. Müslümanların kardeşliğini tesis etmemiz

lazım. İslâm kardeşliğini mutlaka tesis etmemiz lazım. Dünyanın pek çok yerinde pek çok kardeşimiz var; onlarla tanışmamız lazım, onlarla el ele olmamız lazım, iş birliği yapmamız lazım.

Bugün İslâm âleminin en büyük meselesi, sorunu nedir?

Birlik ve beraberlik olma, beraber olma sorunudur.

E olur mu? Bu kadar millet bir araya gelirmi?

Avrupalılar nasıl bir araya geldi? Almanya, Fransa harp etmişlerdi. Hollanda, Belçika, Danimarka, İsveç, Norveç... Norveç yok. Ama İsveç [AT'ye] giriyor, Danimarka girdi. Daha etrafı da böyle nasıl uğraşıyorlar birleştirmeye.

Amerika nasıl birleşmiş 48, 49, 50 tane cumhuriyet?

İlk önce Boston tarafında bir yer almışlar. Burası bizim olsun demişler. Sonra bakmışlar etraf serbest, bir adım daha gitmişler, iyi burası da bizim olsun demişler. Biraz daha gitmişler, biraz daha... koca Amerika'yı doğudan batıya fethedivermişler. Ayrı ayrı devletlerken, "Ya bir bayrak altında birleştirelim." demişler

Biliyor musunuz Avustralya'nın da eskiden altı yedi devlet olduğunu?

Hollandalılar varmış, İngilizler varmış yani burayı başka bulan insanlar varmış. Sonradan birleştirmişler, biz fark etmiyoruz bile. Ayrılıklarını fark etmiyoruz bile ama maalesef Türkiye'den hacca giderken Suriye'den geçemiyorsun, Suriye'ye sokmuyorlar, bırakmıyorlar. Irak'la olmuyor, Kuveyt'e giremiyorsun, Suud'a giremiyorsun.

Ne oldu müslüman kardeşliği?

Bir ara, tarihte bunlar hepsi bir aradaydı. Hepsi bir aradaydı isteyen istediği yere gidiyordu. Semerkant'tan kalkıyordu Kahire'ye tahsile geliyordu. Kahire'den kalkıyordu Mekke'ye gidiyordu. Haccı yaptıktan sonra kalkıyordu istediği bir başka diyara gidiyordu.

Ne oldu bize?

Asıl birlik bizim olması gerekirken, birlik içinde olmak bize yaraşırken başkaları birleşiyor, biz darmadağın, derbeder. Böyle şey olmaz. Bunu izâle etmenin, bu durumdan kurtulmanın gayreti içinde olmalıyız hepimiz. Çoluk çocuğumuzu da ona göre yetiştirmeliyiz. Ben arkadaşlara dedim ki;

Çocuklarınızı burada okutmayın.

Ne yapacağız hocam, burada okutmaya-
cağız?

Endonezya'ya gönder, Malezya'ya gön-
der, Pakistan'a gönder, Hindistan'a gönder.
Oranın dillerini öğrensin, yakınlaşma olsun.

Öyle değil mi?

Çocuğunu gönderirsin, orada okutursun
Malay dilini öğrenir, Pakistan'a gönderirsin Ur-
duca öğrenir, Sudan'a gönderirsin Arapça öğ-
renir. Oradan ahbaplık olur. Ben bunu ta 20
sene önceden beri, üniversitede hocalığım za-
manından beri söylüyorum. Talebelerime di-
yorum ki; dünyanın başka ülkelerine gidin,
oralardan bilgi alın, oralara yerleşin, oralar-
dan evlenin, böyle akrabalıklar olsun diye söy-
lüyorum. Daha pek yapanını tek tük görüyoruz
yani, tek tük. Ama bu birlik beraberliğin ol-
ması lazım.

b. Mescitler, Camiler Yapın Ve Onları Temizleyin

İkinci hadîs-i şerîf, üç hadîs-i şerîf olacak
ya.

إِبْنُوا الْمَسَاجِدَ وَأَخْرِجُوا الْقُمَّامَةَ مِنْهَا

فَمَنْ بَنَى لِلَّهِ بَيْتًا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ قِيلَ
يَا رَسُولَ اللَّهِ وَهَذِهِ الْمَسَاجِدُ الَّتِي تُبْنَى فِي الطَّرِيقِ
قَالَ نَعَمْ وَإِخْرَاجُ الْقُمَامَةِ مِنْهَا مُهُورُ الْحُورِ الْعَيْنِ

Übnü'l-mesâcide ve ahricü'l-kumâmete minhâ fe-men benâ lillahi beyten benallahu lehû beyten fi'l-cenneti. Kîle yâ Resûllallah ve hazîhi'l-mesâcidü'l-letî tübnâ fi't-tarîkı. Kâle ne'am ve ihrâcü'l-kumâmeti minhâ mühûrü'l-hûri'l-îni.

Taberânî ve İbnü'n-Neccâr ve daha başka kaynaklar bu hadîs-i şerîfi rivayet etmişler. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Übnü'l-mesâcide. “Mescitler bina edin, camiler yapın.” *Ve ahricü'l-kumâmete minhâ.* “Ve temizleyin; tozu toprağı, çöürü çöpü içinden süpürün, temizleyin mescitleri.” *Fe-men benâ lillahi beyten benallahu lehû beyten fi'l-cenneti.* “Çünkü kim bu dünyada bir mescit bina ederse Allah da cennette ona bir ev bina eder.”

Kim bu dünyada bir mescit yaparsa Allah da cennette ona bir ev yapar.

O halde iyi, cennette ben bir ev almak istiyorum.

Gel, almak istiyorsan gel burada bir cami yap, cennette evin tamam.

Paran var mı, yok mu?

Olmaz olur mu! Bir tane evim var, ikinci evi almak için cebimde saklıyorum, para dolu.

Cennette al! Ver parayı, yap bir cami cennette bir ev al. Dünyadaki ikinci evi almaya üçüncü paranı ayırırsın. Önce dünyada bir ev aldın. Tamam, çoluk çocuğun başını soktun oraya. İkinci evi cennette al. Üçüncü evi yine, paran birikirse dünyada yine alırsın.

Muhterem kardeşlerim!

Zaten sen Allah yolunda para sarf edersen Allah sana kat kat daha fazla para verir. Valahi verir! Peygamber Efendimiz yeminle söylüyor ki;

“Sadaka, hayır, zekât vermekten mal azalmaz. ”

Hayır yapmaktan mal azalmaz, hayır yapana Allah çok daha fazlasını verir. Onun için herkes, [bunu] duyan herkes bir mescit yapsın.

Bugün bizi bir yere götürdüler, Aspley [Brisbane’da] tarafında bir yere çağırdılar, gittik. Fijili kardeşlerimiz köşe başında iki buçuk eykırılık [acre] bir yer almışlar. Yeri almışlar, içinde bir de ev var, güzel, iki buçuk eykır

da arazisi var. Sürici [sewerage] de getirmişler, bağlanacak hâle gelmiş o da tamam. Belediyeden de cami için müsaade çıkmak üzere. Bir de kenarına inşaat şey yapmak üzere.

Eh paraları yokmuş.

Ne kadarmış iki buçuk eykır arazi?

İki yüz yetmiş beş bin. Zor değil, isterse birisi çıkartır, verir. Cennette de Allah ona bir köşk nasip eder.

Kîle yâ resûllallah ve hazîhi'l-mesâcidü'l-letî tübnâ fi't-tarîkı. “Diyorlar ki, ‘Bir de şu yollarda inşaa edilen, çardak şeklindeki basit namazgâhlar da bu işe girer mi, onlar da bu mükâfatı aldırır mı?’”

Demek ki yollara gölgelikler yapıyorlarmış, namazgâh yapıyorlarmış. Onlar da sayılır mı?

Dört direk, üstünde bir çatı; dallardan mallardan nasıl yapıyorsa.

Çardak nasıl yapıyor Türkiye’de?

Kolay.

“Bunlar da dahil mi?”

Evet, evet buyuruyor Peygamber Efendimiz. “Evet, dahil.” *Ne’am.*

Ne’am ne demek?

Evet demek, dahil.

Ve ihrâcü'l-kumâmeti minhâ mühûrû'l-hûri'l-îni. “Hem de onların çör çöpünü süpürüp temizlemek.”

O çöpler ne olacak biliyor musun?

“Âhirette hûri kızlarına mehir olacak.”

Evleneceksin hûri kızlarıyla.

Evlilikte mehir vermek lazım değil mi?

İslâm'da geline mehir vermek var, geline mehir verme âdeti var. İşte onlar, o süprüntüler mücevher olacak, hûri kızlarına sen de o mücevherâtı takacaksın. Gel boynuna takıyım, gel bileziğini takıyım, yüzüğü takıyım. Hûri kızlarının düğün mehri olacak. Öyle diyor Peygamber Efendimiz.

Bu ne demek? Hûri kızları başka yerde var mı? Nerede var, adres neresi?

Cennet. Başka yerde yok.

Orada hûri kızlarının mehri olacak ne demek?

Sen cennete gireceksin, hûri kızlarıyla Allah seni evlendirecek demek, nikâhın olacak demek. Aklımız varsa her birimiz hem kendimize, hem hanımımıza, hem çocuklarımıza, hem de birkaç tane mescit yaparız. Nasıl olsa paramız var, aklımız da varsa yaparız. İmanımız yani. Bir de iman, iman meselesi.

c. Kim Kulağına, Gözüne, Eline Sahip Olursa

Üçüncü hadîs-i şerîf:

إِبْنُ أَخِي إِنَّ هَذَا يَوْمٌ مِّنْ مَّلَكٍ فِيهِ سَمْعُهُ وَبَصَرُهُ
وَلِسَانُهُ غُفِرَ لَهُ يُعْنَى يَوْمَ عَرَفَةَ

İbne ahî inne hâzâ yevmün men meleke fîhi sem'ahû ve basarahû ve lisânehû ğufira lehû ya'nî yevme arefe.

Abdullah b. Abbas *radıyallahu an-huma*'dan İbn Sa'd ve Ahmed b. Hanbel rivayet etmişler ki Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş;

Kime buyurmuş?

İbne ahî. “Ey kardeşimin oğlu!” diyor. Ey kardeşim oğlu, yeğenim.

Kim bu kast edilen?

Hiz. Abdullah b. Abbas.

Ey kardeşimin oğlu, ey yeğenim diyor. Çünkü benim okuduğuma göre devesinin arkasına onu bindirmiş. Delikanlı daha, delikanlı da değil belki de. Yani yetişkin bir çocuk. Arkasına bindirmiş, şöyle delikanlılık çağına yeni giriyor, genç taze yani. O biraz şöyle Arafat'a gittikleri zaman, deveyle beraber giderken -

kadınlar, erkekler, hacca gelenler oralarda etrafta.- böyle gelen geçene biraz bakınca, gözüne sahip olamayıp da bakınca biraz; o zaman demişi ki;

“Ey yeğenim!” *Inne hâzâ yevmün.* “Bugün öyle bir gündür ki.” *Men meleke fîhi sem’ahû ve basarahû ve lisânehû.* “Kim bugünde kulağına sahip olursa, gözüne sahip olursa, diline sahip olursa.”

Ne demek?

Kulağıyla günah dinlemezse, gözüyle günaha bakmazsa, harama bakmazsa, diliyle haramı, günahı söylemezse demek.

Ğufire lehû. “Mağfiret olunur.” Allah’ın mağfiretine nâil olunur. Aman yani ikaz etmiş. Aman gözüne sahip ol.

Ne yapacak?

Bakmayacak yani.

Ya’nî yevme arefe. “Arefe gününü kastediyor.”

Hacca çıkmışlar Arafat’a, Peygamber Efendimiz’in bineğinin arkasında diye bu şeyi başka bir yerde okumuştum, öyle duydum.

Tabii elbete göze ve dile ve kulağa ve her âzâyaya sahip olmak her zaman lazım. Her za-

man lazım ama insaf! Arafat'ta daha çok lazım. Yani Arafat Brisbane değil ki, city centre değil ki! Arafat Allah'ın rahmetinin istenmeye gidildiği mübarek yer, insaf. Yani orada çok daha fazla dikkatli olmak lazım. Her yerde gözümüze, kulağımıza, dilimize sahip olacağız. Her yerde sahip olacağız, burada da. Burada da sahip olacağız ama artık orası ihramlanmışsın, Arafat'a çıkmışsın. Orada daha fazla dikkat edecek kişiler.

Tabii Allah bize bir yol nasip etmiş. Bizler tasavvuf yolundayız, takvâ yolundayız.

Tasavvuf, takvâ ne demek?

Günahlardan dilini, gözünü, elini, ayaklarını, her âzâsını korumak demek. Tasavvuf; takvâ yolu demek, takvâ da günahlardan korunmak demek. Harama bakmayacak, haramı görmeyecek, haramı söylemeyecek, haramı dinlemeyecek, harama el uzatmayacak, harama, günaha varmayacak, harama kuşak çözmeyecek. Hep her türlü günahattan kaçınacak. Takva bu, takvâ yolu bu, tasavvuf bu. Bizim en çok dikkat etmemiz lazım. Ah bizim kafalar, vah bizim nefislerimizden çektiklerimiz.

Allah bizi ıslah eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
5 Zilka'de 1421 / 30.01.2001

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

